

Πέτρος Τιβέριος (1926–2011)

Υπήρξε εξέχουσα μορφή του ελληνικού φιλοτελισμού στη Γερμανία και ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες μελετητές της ταχυδρομικής ιστορίας κατά το δεύτερο μισό του 20ού αιώνα. Έζησε και δραστηριοποιήθηκε στη Φρανκφούρτη, όπου ανέπτυξε πολύπλευρη φιλοτελική δράση, συνδέοντας τον ελληνικό με τον γερμανικό φιλοτελικό χώρο.

Ο Πέτρος Τιβέριος υπήρξε ιδρυτικό μέλος της Ελληνικής Φιλοτελικής Εταιρείας Γερμανίας και διετέλεσε πρόεδρός της, ενώ παράλληλα ανέπτυξε σημαντική δραστηριότητα στην *Arbeitsgemeinschaft Griechenland* του γερμανικού φιλοτελικού χώρου, της οποίας

διετέλεσε επί σειρά ετών πρόεδρος. Η συμβολή του υπήρξε καθοριστική για την οργάνωση και την ανάπτυξη της μελέτης του ελληνικού γραμματοσήμου και της ελληνικής ταχυδρομικής ιστορίας στη Γερμανία.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έδειξε για τη φιλοτελική βιβλιογραφία και την οργάνωση των βιβλιοθηκών. Υπήρξε οργανωτής της βιβλιοθήκης της Ελληνικής Φιλοτελικής Εταιρείας Γερμανίας και επιμελητής του περιοδικού της, *Rundbrief*. Παράλληλα, διετέλεσε επιμελητής της Φιλοτελικής Βιβλιοθήκης της Φρανκφούρτης, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην ταξινόμηση και αξιοποίηση του φιλοτελικού βιβλιογραφικού υλικού.

Σημαντική υπήρξε και η συμβολή του στην καταγραφή της φιλοτελικής βιβλιογραφίας της Φρανκφούρτης. Το 1998 συμμετείχε, μαζί με τους Friedo Giese και Hans-Joachim Thiele, στη σύνταξη του καταλόγου της Φιλοτελικής Βιβλιοθήκης του *Verein für Briefmarkenkunde 1878 Frankfurt am Main*, όπου καταγράφηκαν γερμανόγλωσσες και ξενόγλωσσες φιλοτελικές περιοδικές εκδόσεις.

Η δράση του δεν περιορίστηκε στη βιβλιογραφία. Ο Τιβέριος υπήρξε ενεργός πρεσβευτής του ελληνικού φιλοτελισμού στη Γερμανία, οργανώνοντας και υποστηρίζοντας εκδηλώσεις και εκθέσεις αφιερωμένες στο ελληνικό γραμματόσημο. Το 1991 συμμετείχε στην οργάνωση του «Σαλονιού Ελληνικού Γραμματοσήμου» στο Mainz, ενώ το 2001 είχε πρωταγωνιστικό ρόλο στην παρουσίαση έκθεσης ελληνικού γραμματοσήμου στο Μουσείο Επικοινωνιών της Φρανκφούρτης.

Παράλληλα, συγκρότησε σημαντική συλλογή ελληνικού φιλοτελικού και ταχυδρομικού υλικού, η οποία κάλυπτε ευρύτατο χρονικό φάσμα, από τις απαρχές του ελληνικού ταχυδρομείου και τη δημιουργία του ελληνικού κράτους έως τη σύγχρονη εποχή. Η συλλογή του αποτέλεσε βασικό εργαλείο της ερευνητικής του εργασίας.

Η κορυφαία όμως προσφορά του Πέτρου Τιβέριου υπήρξε η συστηματική μελέτη της ελληνικής ταχυδρομικής ιστορίας και των ταχυδρομικών τελών. Αποτέλεσμα πολυετούς έρευνας ήταν το τρίτομο έργο του:

«*Griechenland – Postgeschichte 1821–2001. Handbuch der griechischen Postgeschichte und der Posttarife*».

Η μελέτη εκδόθηκε στη Φρανκφούρτη το 2002 και αποτελείται από τρεις ογκώδεις τόμους, συνολικής έκτασης περίπου 1.700 σελίδων. Θεωρείται μία από τις σημαντικότερες αυτοτελείς εργασίες που έχουν γραφεί για την ελληνική ταχυδρομική ιστορία και τα ταχυδρομικά τέλη.

Το έργο εξετάζει την εξέλιξη του ελληνικού ταχυδρομείου από το 1821 έως το 2001, τις ταχυδρομικές διαδρομές, τα εσωτερικά και διεθνή ταχυδρομικά τέλη και τις μεταβολές του ταχυδρομικού συστήματος μέσα από ένα τεράστιο σώμα τεκμηρίων.

Η σημασία του βιβλίου αναγνωρίστηκε αμέσως από τον διεθνή φιλοτελικό χώρο. Η FEPA το χαρακτήρισε ουσιαστικά ως το «*magnus opus*» του συγγραφέα και ως ένα από τα μεγαλύτερα και σημαντικότερα φιλοτελικά έργα που είχαν μέχρι τότε εκδοθεί για την Ελλάδα.

Ο Τιβέριος συνέχισε μέχρι τα τελευταία χρόνια της ζωής του να ερευνά και να δημοσιεύει μελέτες σχετικές με την ελληνική και βαλκανική ταχυδρομική ιστορία.

Μεταξύ των εργασιών του περιλαμβάνεται η μελέτη «*Το πρόσθετο αεροπορικό τέλος για Γερμανία και ΗΠΑ (1925–83)*», η οποία παρουσιάστηκε στο Συμπόσιο της Ελληνικής Φιλοτελικής Εταιρείας για τις εκδόσεις της Μεγάλης Κεφαλής του Ερμή το 2008.

Στον γερμανικό φιλοτελικό χώρο δημοσίευσε επίσης μελέτες σχετικά με τη βαλκανική ταχυδρομική ιστορία, μεταξύ άλλων για τη βουλγαρική κατοχή στη Βόρεια Ελλάδα κατά την περίοδο 1941–1944 και για την Ελληνική Στρατιωτική Αποστολή στη Σόφια και το Feldpost Nr. 921.

Οι γερμανικές φιλοτελικές πηγές τον περιγράφουν ως εξαιρετικά καταρτισμένο γνώστη και της βουλγαρικής, σερβικής και γενικότερα της βαλκανικής ταχυδρομικής ιστορίας. Η ικανότητά του να αναγνωρίζει και να ερμηνεύει ταχυδρομικές σφραγίδες, διαδρομές και ταχυδρομικά τέλη τον είχε καταστήσει πολύτιμο σύμβουλο των συλλεκτών και μελετητών.

Η προσφορά του στον ελληνικό φιλοτελισμό αναγνωρίστηκε από την Ελληνική Φιλοτελική Εταιρεία, η οποία το 2007 του απένειμε το Μετάλλιο της, για την εκπαιδευτική φιλοτελική του δραστηριότητα, τη συγγραφή μελετών και τη σημαντική συμβολή του στην προβολή και διάδοση του ελληνικού γραμματοσήμου.

ΠΗΓΕΣ:

- Αντώνης Βιρβίλης, *Φιλοτέλεια*, τ. 670/2011, σ. 302,
- Ηλεκτρονικός κατάλογος φιλοτελικής έκθεσης «101»
- INTERNET